

fram marin og maritim sektor, i tillegg til landbruk, reiseliv og kulturbasert næringsliv for å sikre verdiskaping og fleire arbeidsplassar i vår region.

Askvoll er einaste kommunen i Vestland som har ein styrkeposisjon innan fiskeri, og har også ein styrkeposisjon innan rederi. Den marine næringsklynga i kommunen består av næringsverksemd knytt til fiskeri og havbruk, og eksporten i 2017 var på 160 mill. kr. Dette gav grunnlag for 110 arbeidsplassar, der om lag halvparten er i eksportbedrifter. Primærnæringsane er ei anna sentral næring, både når det gjeld produksjon og foredling. Det er og ein bransje med potensial for utvikling og forbetring. Regional plan bør kanskje syne større ambisjonar for den sektoren.

Dersom regionssentra veks mykje er det vanskeleg å behalde arbeidskrafta i distriktskommunane. Det demografiske utfordringsbiletet gjer at dette er ein vanskeleg balanse og det er ønskjeleg at fylket legg til rette for desentraliserte arbeidsplassar og at ein lagar strategiar for korleis ein kan få nok arbeidskraft til distrikta.

Verkemiddelpolitikk

I planen står det at *«Ein verkemiddelpolitikk som støttar opp under satsingane, og nyttar dei rette verkemidla, og kombinasjonar av verkemiddel til rett tid vil vere heilt sentralt for å setje satsingane ut i livet»*. Fylkeskommunen løyvde tidlegare næringsfondsmidlar ut frå visse kriterier til kommunar i Sogn og Fjordane fylkeskommune. Etter vår meining var dette eit svært viktig verktøy for å styrke og vidareutvikle det lokale næringslivet og bidra til å etablere nye arbeidsplassar m.a. ved støtte til grunderar/nyetableringar.

Vestland fylkeskommune har nyleg sett av midlar til eit nytt nærings- og utviklingsfond som skal hjelpe utsette kommunar å finansiere tiltak som skal legge til rette for omstilling og utvikling. Denne ordninga kan etter vårt syn ikkje erstatte det kommunale næringsfondet. Det ligg lite midlar i fondet, og fylket har valt å innskrenke bruksområdet, mellom anna ved å avgrense for investeringstilskot/fysiske investeringar. Ordninga er og avgrensa ved at kommunar som ikkje har vesentleg reduksjon i sysselsetjinga, eit einseitig næringsliv eller enkeltnæringsar med svært stor betydning for sysselsetjinga truleg ikkje kan få tilskot til tiltak.

Det er ønskjeleg at ordninga med kommunalt næringsfond blir tilbakeført. Vi føreslår at ordninga vert vurdert som tiltak i handlingsprogram 2022-2025.

Arealbruk

Regional plan for innovasjon og næringsutvikling skal vere med på å utvikle retningslinjer for ei langsiktig og balansert utnytting av natur- og arealressursar i Vestland. Areal til næringsutvikling omfattar korleis vi nyttar naturressursar, og korleis ein legg til rette areal for ny næringsutvikling. Rett areal for rett næring, der ein har tatt omsyn til tilgang til infrastruktur står sentralt.

Det er svært ulike utfordringar i by og land, kyst og innland, som det her må takast omsyn til. Medrekna havareal er Askvoll kommune 1589 km² og plasserer seg i øvre halvdel når det gjeld storleik på kommunane i Norge. Kommunen består av fleire spreidde øy- og bygdesamfunn. Berre 1 av 4 av dei rundt 3000 innbyggjarane bur i tettbygde områder. Kommunen rår dermed over eit stort sjø- og landareal med store ressursar, men vi har lite folk og busettinga er svært spreidd samanlikna med mange andre.

I vår og andre kystkommunar i distriktet har ein naturressursar og bedrifter som gjer at fylket kan skape nye og framtidretta arbeidsplassar. I vårt område er det ei utfordring at statsforvaltaren svært ofte kjem med motføresegner som kan vere til hinder for å ta i bruk areal til næring, busetting og infrastruktur. Dette meiner vi er uheldig med tanke på kommunen sine framtidige moglegheter og med fylket si overordna målsetting om at heile fylket skal takast i bruk.

Ny bustadutvikling, nye vegar, fiske og akvakultur krev tilgang til naturareal som kan skape interessekonfliktar. Det er viktig å sikre ein god arealdisponering med balanse mellom bruk og vern, og kommunen treng arealstrategiar som veg behovet for utvikling mot forvaltning og vern av arts- og naturmangfald, landskaps- og kulturminneverdiar. Regional medverknad og støtte i høve planlegging av næringsareal og oppdatert planverk kan vere bra. Arealet til bustad- og næringsutviklinga må sjåast i heilskap med arealbruken elles. Fylkeskommunen og statsforvaltaren bør arbeide saman med kommunane om å halde arealplanar oppdaterte og sørge for ei langsiktig, differensiert og balansert utnytting av natur- og arealressursane i fylket.

Skule, utdanning, rekruttering

God og relevant utdanning og gode system for livslang læring er naudsynt for å sikre arbeidskraft og skape konkurransedyktige næringar. Enkelte næringsområde har vanskar med å rekruttere relevant arbeidskraft. Det er viktig at det vert lagt til rette for eit desentralisert utdanningstilbod som gjev tilgang til fleksible og framtidsretta utdanningstilbod i den einskilde bu- og arbeidsmarknadsregion.

I vårt område er vi heldige som har Dale Vidaregåande skule som har eit attraktivt og godt skulemiljø og god dialog og kjennskap til næringslivet sitt behov. Dette er vesentleg for at ungdommar skal bli verande eller komme tilbake etter fullført utdanning. Samstundes må både privat og offentleg sektor leggje til rette for å kunne ta inn fleire lærlingar.

Infrastruktur

Næringsutvikling og verdiskaping er avhengig av god infrastruktur og føreset gode løysingar for kommunikasjon og transport av gods og folk. Sjøvegen sikrar effektiv transport med låge utslepp og effektive hamner kan vere ei vekstnæring. Skal heile fylket takast i bruk er det ønskjeleg at det kjem i stand betre transportløysingar i distrikta. Kommunen har store avstandar og eit lite frekvent kollektivtilbod med buss og ferje. Berre 1 av 3 av skuleelevane er nøgde med kollektivtilbodet.

Rasfarlege vegar er negativt for busetjing og næringsutvikling og det er kostnadskrevjande å oppretthalde standard og utbetre og vedlikehalde vegar og VA-anlegg. Gode vegar, samferdsel og kollektivtrafikk i og mellom nabokommunane er også viktig for Askvoll. Difor er kommunen oppteken av best mogeleg samband også i Fjaler, Hyllestad Solund og Sunnfjord. Det er med å leggje grunnlag for utvikling i desse kommunane saman med Askvoll.

Arve Åsnes
Næringsrådgjevar og folkehelsekoordinator
Sentraladministrasjonen